

Osaaminen

MARI NUPPONEN

POHJAUTUU TUETUN TYÖLLISTYMISEN -KOULUTUKSEN LUENTOON, JOKA TEHTY YHDESSÄ SANNA SAASTAMOISEN KANSSA

Mitä osaaminen on?

- tietotaitoa
- jonkin asian hallitsemista, minkä kautta mahdollistuu tietynlainen toiminta
- osaaminen voidaan jakaa monella tavalla, esimerkiksi substanssiosaamiseen, yleisiin työelämätaitoihin ja henkilökohtaiseen kehitymisorientaatioon
- osaamista syntyy jatkuvasti

Onko meillä kaikilla osaamista?

On! Meillä kaikilla on valtava määrä erilaista osaamista.

- osaaminen ja sen hyödyllisyys muuttuvat ajassa
- osaamisesta käytetty sanasto on vähintään yhtä moninaista kuin ihmisten osaaminen
- tarvitsemme aina muiden apua, kun määrittelemme osaamista

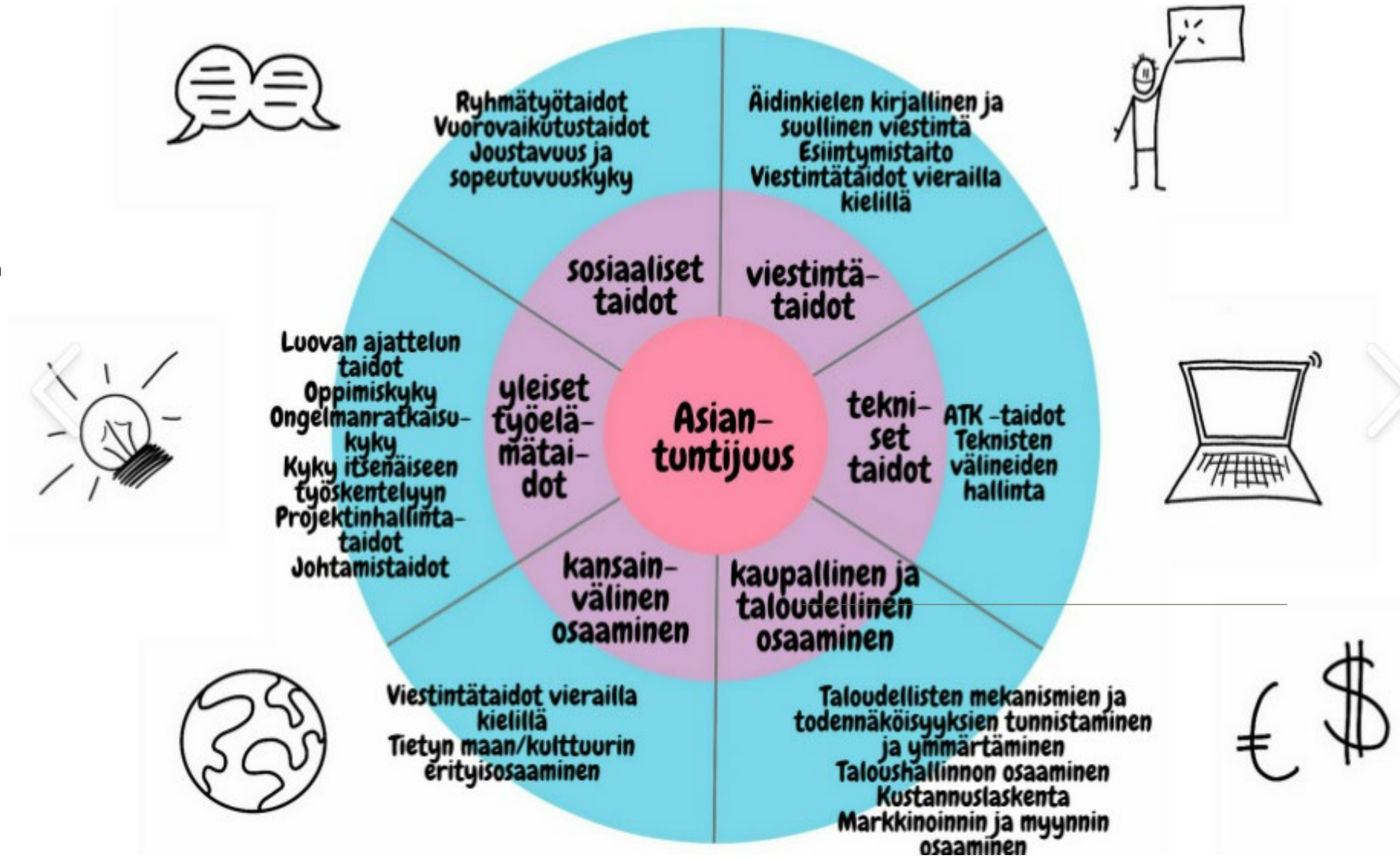
Miksi oman osaamisen tunnistaminen on tärkeää?

Jos omaa osaamista ei tunnista riittävästi, on työnetsintä vaikeaa.

Hyvien hakupapereiden laatiminen ja työhaastattelussa menestyminen on vaikeaa.

Esimerkki osaamisen osa-alueista

www.karelia.fi/oman-osaamisen-tunnistaminen

Etsi tietoa osaamisen osa-alueista

Esim. Työturvallisuuskeskus:

Määrittely + pikatesti:

Työyhteisötaidot

- kykyjä ja taitoja vaikuttaa työssä rakentavalla tavalla.
- Tarvitaan taitoa kuunnella, taitoa tuoda asioita, tahdikkuutta kertoa eriäviä mielipiteitä sekä pyrkimystä tulla ymmärretyksi.

Tee itsellesi työyhteisötaitojen pikatesti. Vastaa väittämiin joko kyllä tai ei ja laske sen jälkeen pisteesi. Jokaisesta kyllä-vastauksesta saat yhden pisteen.

	Väittämä	Kyllä	Ei
1	Olen työssäni tunnollinen.		
2	En valita pienistä.		
3	Autan muita, vaikkei sitä erityisesti vaadittaisikaan.		
4	Olen ystävällinen työkavereitani kohtaan.		
5	En polje muiden oikeuksia oman menestykseni takaamiseksi.		
6	Haluan kuunnella esimieheni viestejä ja ymmärtää häntä.		
7	Varmistan aina, että olen tullut oikein ymmärretyksi.		
8	Haluan perehdyttää uusia työntekijöitä heidän tehtäviinsä kenenkään pyytämättä.		
9	Autan kaikkia tasapuolisesti asemasta tai henkilökemioista riippumatta.		
10	Selvitän asiat niiden kanssa, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisemiseen.		
11	Pidän jatkuvasti itseni ajan tasalla organisaationi asioista.		
12	Haluan omalta osaltani vaikuttaa organisaationi myönteiseen imagoon.		
13	Teen rohkeasti työhöni liittyviä kehittämis ehdotuksia.		
14	Pidän itseni ajan tasalla organisaationi uhkista.		
15	En loukkaannu, jos minun ehdotukseni eivät toteudu.		
16	En loukkaa työkavereitani ja selvitän mahdolliset erimielisyydet heti.		
17	Otan mielelläni ja kenenkään pyytämättä tehtäviä vastaan.		
18	Kehun työpaikkaani ystäville ja tuttaville.		
19	Haluan kehittää itseäni jatkuvasti.		
20	Muutostilanteissa kysyn minulle epäselvistä asioista.		
	Pisteitä yhteensä		
20 pistettä	Saitko täydet pisteet? Hienoa! Näet varmasti paljon vaikuttamisen mahdollisuuksia organisaatiossasi. Jatka samaan malliin.		
19–15 pistettä	Sinussa on työyhteisötaitopotentiaalia. Olet löytänyt monia keinoja vaikuttaa ja tällä menolla löydät varmasti lisääkin. Jatka valitsemallasi tiellä, koska suuntasi on oikea.		
14–10 pistettä	Olet löytänyt joitakin keinoja vaikuttaa organisaatiossasi. Sait varmasti lisää vinkkejä testistä mitä vielä voisit tehdä. Rohkeasti vaan kokeilemaan!		
9 pistettä tai vähemmän	Sinulla on vielä mahdollisuus kehittyä työyhteisötaidoissa. Tarkastele omaa tapaasi toimia ja organisaatiosi mahdollisuuksia vaikuttaa, niin eiköhän ne työyhteisötaidotkin löydy.		

Miten osaaminen voidaan nostaa esiin?

Osaamisen esiin nostamiseen eli tunnistamiseen eli sanoittamiseen on useita erilaisia työtapoja.

Olennaista on huomioida:

- oman osaamisen sanoittaminen on aina vaikeaa
- jokainen meistä tarvitsee tukea / peiliä / syötteitä osaamisemme tunnistamiseen
- se tapa, joka toimii osaamisen sanoittamiseen minulla, ei välttämättä toimi sinulla tai hänellä

On tärkeä löytää oma tapa sanoittaa osaamisensa!

Kirjoita oma osaaminen auki

1. Arki
2. Harrastukset
3. Vapaaehtoistyö
4. Koulutus, kurssit
5. Aikaisemmat työtehtävä

Mitä pitää sisällään? Mitä sinä teet / olet tehnyt?

Millaista yleisosaamista vaatii?

Millaiset erityisosaamista vaatii / on vaatinut?

Millaisia onnistumisia olet kokenut?

Mieti ja kirjaa myös

- Minkä tekeminen on sinulle helppoa?
- Missä yleensä onnistut?
- Miten sinua yleensä kuvaillaan persoonana?
- Mistä saat yleensä kiitosta ja kehuja?

Esimerkkejä osaamisen esiin nostamiseen

Työkaluja osaamiseen esiin nostamiseen löytyy runsaasti, esimerkiksi nettisivulta:

[Osaaminen näkyviin - Sitra](#)

Muutamia nostoja

- Kompassi työkirja: [Kompassi-työkirja \(keva.fi\)](#)
- Osaamisen käsi
- Osaamisen peili

Osaamisen käsi

Vaatii: 15-30 min

Kuvataan mitä tietoja, vahvuuksia, kokemusta

Ja kontakteja sinulla on

Osaamisen peili

Osaamisen peili 1 Listaa kolme ihmistä jotka tuntevat sinut hyvin.

SITRA

1	Nimi:	Nimi:	Nimi:
2	Kirjoita lista asioista, joissa nämä ihmiset ovat hyviä: • • • • •		
3	Kirjoita lista asioista, joissa olet auttanut tai neuvonut heitä. • • • • •		

4 Alleviivaa ensimmäisestä listasta asiat, joissa olet myös itse hyvä.

5 Lopuksi voit jakaa ihmisistä kirjaamasi vahvuudet heidän kanssaan ja pistää näin hyvän kiertämään.

Tyhjä paperi

Entä, jos osaamisen sanoittamiseen ei löydy sanoja?

Silloinkin löytyy ainakin muutamia keinoja aloittaa osaamisen sanoittaminen.

Mitä teit eilen? Mitä teit viime viikolla? Mitä olet tehnyt tänä talvena/keväänä/kesänä/syksynä?

Kirjoita tai piirrä tai leikkaa lehdestä kuvia

Voit tehdä myös parin kanssa:

-> "Olet siis tehnyt lumitöitä! Mitä ajattelet, millaista osaamista se vaatii?"

-> "Sinulla on kaksi lasta ja hoidat heitä kotona. Mitä ajattelet, mitä osaamista se vaatii?"

Tai pohtia itse!

Lopuksi:

Osaamisemme muuttuu jatkuvasti.

Kaikki pystyvät oppimaan – niin halutessaan.

Kuitenkin se, miten kukin meistä oppii, on hyvin yksilöllistä.